

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

**DĖL KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2015 METŲ
KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO IR
SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO**

2016 m. birželio 20 d. Nr. K7-11

Kėdainiai

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2015 m. rugsėjo 11 d. įsakymą Nr. K1-8

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolierė Zita Valiauskienė
Vyriausioji specialistė Vilma Unikienė
Vyriausioji specialistė Rūta Lukoševičienė
Vyriausioji specialistė Jurga Volkovaitė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kėdainių rajono savivaldybės interneto puslapyje
Adresu: www.kedainiai.lt

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, vykdydama savo pareigą, atliko 2015 metų savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą ir parengė Tarybai Išvadą, kurioje pareiškė besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams ir sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.

Sąlyginės nuomonės dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio nustatytiems tikslams pagrindas:

Administracija nesivadovavo 12-ojo, 16-ojo ir 22-ojo VSAFAS nuostatomis ir ne visais atvejais užtikrino, kad ilgalaikis turtas būtų apskaitytas teisės aktų nustatyta tvarka:

- Ilgalaikis materialusis turtas - nebaigtos statybos sąskaitoje yra likę objektų, apskaitomų nuo 2006 m. kurių vertė 1 mln. 85,7 tūkst. Eur. Šis turtas laiku neiškeltas iš nebaigtos statybos sąskaitos, o faktiškai jau naudojamas viešojo sektoriaus subjektų veikloje.

- Ilgalaikiam materialiajam turtui (nebaigta statyba) 2015 m. neskaičiuotas nuvertėjimas. Pagal VSAFAS nuostatas, jeigu statybos darbai sustabdyti ilgiau kaip 12 mėnesių, vertinamas turto nuvertėjimas.

- Biologinio turto apskaita tvarkoma ne pagal turto vienetus, nėra tiksli, nesudaro galimybės tinkamai kontroliuoti šį turtą ir neparodo tikros turto būklės. Negalime įvertinti ar 2015-12-31 biologinio turto likutis 18,5 tūkst. Eur teisingas.

- Dėl ankstesnių auditų metu¹² nustatytų infrastruktūros ir kitų statinių straipsnio sudėtyje esančių vietinės reikšmės kelių apskaitos netikslumų, per 2015 m. savivaldybės administracija nesiėmė jokių veiksmų - nepatiksline tarybos sprendimų dėl vietinės reikšmės vidaus kelių ir gatvių sąrašų, neįtraukė į apskaitos registrus visų kelių ir gatvių, esančių patvirtintuose tarybos sprendimais sąrašuose, nepapildė ilgalaikio turto kortelių (nenurodė, kokie kelio elementai yra apskaityti kaip sudėtinės kelio dalys (ar priklauso šaligatviai, aikštelės, želdiniai ir kt.), nepatiksline apskaitos politikos dėl vienodos turto apskaitos. Negalime įvertinti ar 2015-12-31 nurodyta infrastruktūros ir kitų statinių straipsnio sudėtyje esančių vietinės reikšmės kelių likutinė vertė 40 mln. 692,5 tūkst. Eur yra teisinga.

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos patvirtintas (su patikslinimais) 2015 metų Savivaldybės biudžetas¹:

- ✓ metų pradžioje buvo patvirtintos 37 mln. 7,8 tūkst. Eur planuojamos pajamos, įskaičius planuojamas paskolas 624,0 tūkst. Eur ir 2014 metų apyvartines lėšas 1 mln. 170,2 tūkst. Eur pajamų planą sudarė 38 mln. 802 tūkst. Eur.
- ✓ metų pradžioje patvirtintas išlaidų planas – 38 mln. 802,0 tūkst. Eur, iš jų: paprastosioms išlaidoms – 35 mln. 932 tūkst. Eur, tame tarpe darbo užmokesčiui – 16 mln. 644 tūkst. Eur, turtui įsigyti – 2 mln. 870 tūkst. Eur;
- ✓ 2015 metais į Savivaldybės biudžetą gauta 40 mln. 931,3 tūkst. Eur pajamų ir paimta paskola 520,2 tūkst. Eur., biudžeto pajamų užduotis įvykdyta 102,4 proc., 975,1 tūkst. Eur daugiau ir apskaityta apyvartinių lėšų likutyje.
- ✓ Patikslintas išlaidų planas – 41 mln. 751,6 tūkst. Eur. Kasinės išlaidos 40 mln. 53,8 tūkst. Eur. Išlaidų planas įvykdytas – 95,9 proc.

¹ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 13 d. sprendimas Nr. TS-1 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2015 metų biudžeto tvirtinimo“

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenimis turto vertė 157 mln. 162,7 tūkst. Eur, iš jų: ilgalaikis turtas – 148 mln. 698,5 tūkst. Eur, atsargos – 1 mln. 36,2 tūkst. Eur. Finansavimo sumos – 57 mln. 606,9 tūkst. Eur ir įsipareigojimai – 7 mln. 344,6 tūkst. Eur, ilgalaikiai įsipareigojimai (paskola) – 3 mln. 369,5 tūkst. Eur.

Savivaldybės biudžetą tvirtina savivaldybės taryba pagal nustatytus Biudžeto sandaros įstatymo² 26 str. 4 d. rodiklius. Audito metu nustatyta, rajono Taryba 2015 metų savivaldybės biudžetą patvirtino pagal Seimo patvirtintus savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius. Savivaldybės biudžetas tikslintas aštuonis kartus.

Savivaldybės nepanaudotos valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijos 63,0 tūkst. Eur gražintos pagal 2015 m. Finansinių Rodiklių įstatymo 4str. 6 p. nuostatas - 4 ir 5 prieduose nurodytoms valstybės institucijoms ir įstaigoms.

Kėdainių rajono savivaldybės taryba kasmet atleidžia juridinius ir fizinius asmenis nuo mokesčių, 2015 metais į savivaldybės biudžetą neįplaukė 121,9 tūkst. Eur planuotų mokesčių pajamų.

2015 metais pagal Tarybos 2015 m. kovo 28 d. sprendimą Nr. TS-36 buvo nutarta imti 520 154 Eur ilgalaikę paskolą. Pagal nustatytus skolinimosi limitus³ Savivaldybė galėjo pasirašyti kreditavimo sutartį dėl 520 154 Eur paskolos gavimo. Lėšos naudojamos investicinių projektų finansavimui bei daliniam dalyvavimui investicijų projektuose, finansuojamuose iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos.

Savivaldybės administracijos Prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų komisija organizavo ir vykdė ilgalaikės paskolos suteikimo paslaugų pirkimą 520 154 Eur sumai supaprastintą atvirą pirkimą, vykdant pirkimą CVP IS priemonėmis. 2015-08-17 pasirašyta ilgalaikės paskolos-kredito linijos sutartis Nr. VP-520 su AB DNB banku.

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervui patvirtinta¹ 11,6 tūkst. Eur, šios lėšos nepanaudotos ir gražintos į savivaldybės biudžetą.

Mero fondo lėšos naudojamos reprezentacijos reikmėms - atstovavimui šalies viduje ir užsienyje. Mero fondu disponuoja savivaldybės meras. 2015 metams rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 13 d. sprendimu Nr. TS-1 patvirtintos mero fondo lėšos 15,9 tūkst. Eur. Panaudota 15,9 tūkst. Eur šio fondo lėšų.

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990-07-30 įstatymas Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais)

³ Lietuvos Respublikos 2015 metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2014-12-11 įstatymas Nr. XII-1408

Vykdydami Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo⁴ reikalavimą teikti savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto, auditavome:

- ✓ Kėdainių rajono savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant savivaldybės skolos ataskaitas;
- ✓ Kėdainių rajono savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį;
- ✓ Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitą pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Keturias biudžetines įstaigas (audito procedūros dėl biudžeto vykdymo ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkinių vertinimo bei finansinio teisėtumo).

Audito tikslas – vadovaujantis atliktais auditais, įvertinti Kėdainių rajono savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis ir savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą bei jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituotas subjektas – Kėdainių rajono savivaldybės administracija (toliau tekste – Savivaldybės administracija), juridinio asmens kodas – 188768545, adresas – J.Basanavičiaus 36, Kėdainiai.

Savivaldybės administracija vykdydama jai teisės aktais pavestas funkcijas, savivaldybės teritorijoje organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės institucijų sprendimų įgyvendinimą arba pati juos įgyvendina, įstatymų nustatyta tvarka organizuoja savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų bei kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, rengia savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir teikia Lietuvos Respublikos Finansų ministerijai, organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės turto valdymą ir naudojimą, administruoja viešųjų paslaugų teikimą, per įgaliotus valstybės tarnautojus atstovauja savivaldybei savivaldybės akcinių bendrovių valdymo organuose, rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus, atlieka mero, tarybos narių finansinį, ūkinį bei materialinį aptarnavimą.

Audituojamu laikotarpiu Savivaldybės administracijai iki 2015 m. balandžio 17 d. vadovavo administracijos direktorius Arūnas Kacevičius⁵, nuo 2015 m. gegužės 4 d. – Ovidijus Kačiulis⁶. Biudžeto ir finansų skyriaus vedėjos pareigas vykdė Jolanta Sakavičienė. Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus vedėja - Rasa Vitkutė, Turto valdymo skyriaus vedėja - Audronė Naujalienė. Savivaldybės izdo apskaitą vedė Biudžeto ir finansų skyriaus vyriausioji specialistė Rasa Ročienė, Savivaldybės biudžetinių įstaigų – atitinkamos biudžetinės įstaigos vyriausiasis buhalteris.

Audituojamas laikotarpis – 2015 metai.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Kėdainių rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, t.y., biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir finansinių ataskaitų rinkinio, dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994-07-07 įsakymas Nr. I-533

⁵ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015-04-17 sprendimas Nr. TS-90 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus Arūno Kacevičiaus atleidimo iš pareigų“

⁶ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015-04-30 sprendimas Nr. TS-92 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus skyrimo“

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas Kėdainių rajono savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys :

✓ savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys - 57 biudžetinių įstaigų 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių suvestinė.

Kėdainių rajono savivaldybės 2015 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė:

- ✓ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.);
- ✓ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.);
- ✓ Skolinių įsipareigojimų 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav.);
- ✓ Pažyma dėl skolinių įsipareigojimų pagal kreditorius, valiutas, pradinę ir likutinę trukmę. (priedas Nr.3-sav. P);
- ✓ Ilgalaikių paskolų panaudojimo statistinė ataskaita (forma Nr. 4-sav.);
- ✓ Mokėtinų ir gautinų sumų 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4);
- ✓ Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.

Kėdainių rajono savivaldybės funkcijoms vykdyti 2015 metais gauta 40 mln. 931,3 tūkst. Eur pajamų, Europos Sąjungos investicijų projektų finansavimui iš kredito įstaigos gauta 520,2 tūkst. Eur ilgalaikė paskola.

Savivaldybės administracija ir kiti asignavimų valdytojai 2015 metais vykdė 11 savivaldybės programų, šių programų vykdymui panaudota 40 mln. 53,8 tūkst. Eur arba 95,9 proc. planuotų asignavimų.

✓ savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – 46 savivaldybės biudžetinių įstaigų, 2 savivaldybės išteklių fondų ir 2 kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys.

Vertinamą Kėdainių rajono savivaldybės 2015 m. konsoliduotą finansinių ataskaitų rinkinį sudarė:

- ✓ Finansinės būklės ataskaita pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Pinigų srautų ataskaita pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ 2015 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenimis turto vertė 157 mln. 162,7 tūkst. Eur, iš jų: ilgalaikis turtas – 148 mln. 698,5 tūkst. Eur, atsargos – 1 mln. 36,2 tūkst. Eur. Finansavimo sumos – 57 mln. 606,9 tūkst. Eur ir įsipareigojimai – 7 mln. 344,6 tūkst. Eur, ilgalaikiai įsipareigojimai (paskola) – 3 mln. 369,5 tūkst. Eur.

Atsižvelgdami į tai, kad viešojo sektoriaus subjektų grupių, rengiančių 2015 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, sudėtis skyrėsi bei įvertinę atskirų subjektų, sudarančių grupes, reikšmingumą, Kėdainių rajono savivaldybės administracijoje ir kituose subjektuose atlikome suplanuotas audito procedūras.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingus įrodymus, atlikta:

✓ išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;

- ✓ tvarkos aprašų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra, neatliekant nuoseklios peržiūros testų;
- ✓ svarbiausių sričių (asignavimų, skirtų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, prekių ir paslaugų įsigijimui, socialinei paramai (nemokamas maitinimas) naudojimo, mokėtinų ir gautinų sumų, apskaitos pateikimo biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose) ūkinių operacijų vidutinės ir mažos apimties audito procedūros viešojo sektoriaus grupės komponentuose;
- ✓ analitinės biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų procedūros;
- ✓ konsolidavimo koregavimų ir pergrupavimų viešojo sektoriaus subjektų grupės lygiu vertinimas.

Taip pat buvo vertinta, kaip savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Valstybės kontrolė, būdama aukščiausioji audito institucija ir teikdama išvadą Lietuvos Respublikos Seimui dėl nacionalinio ataskaitų rinkinio, turi gauti užtikrinimą, kad savivaldybių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditai atlikti tinkamai ir kokybiškai, todėl Kontrolės ir audito tarnyba pateiks Valstybės kontrolei teikiamą savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio bei nustatytas klaidas ir neatitikimus. Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir mūsų sukaupta auditorių patirtimi.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

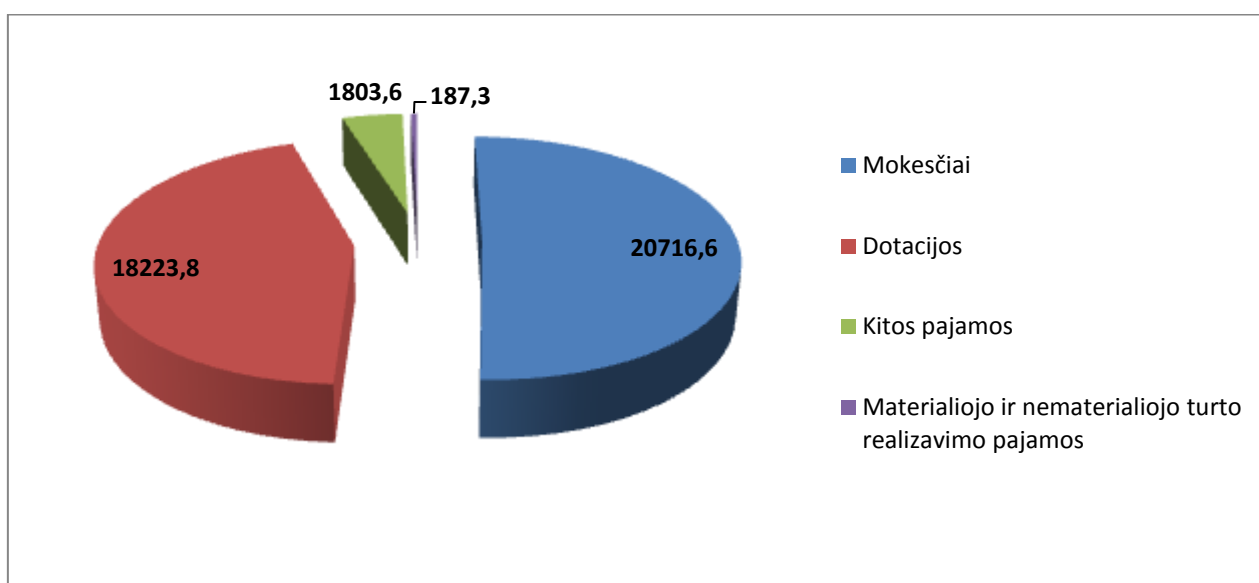
Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

1. Savivaldybės biudžeto vykdymas ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys

1.1. Biudžeto pajamų ir išlaidų pokyčiai

Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis, **savivaldybės biudžeto pajamų planas** buvo 39 mln. 956,2 tūkst. Eur, įvykdyta 40 mln. 931,3 tūkst. Eur. Didžiausią savivaldybės biudžeto pajamų dalį, sudarė mokesčių pajamos (20 mln. 716,6 tūkst. Eur) ir dotacijos (18 mln. 223,8 tūkst. Eur).

2015 m. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ STRUKTŪRA (tūkst. Eur)

Gyventojų pajamų mokesčio surinkta 13 mln. 881,9 tūkst. Eur. Lyginant su 2014 m. (palyginamosiomis sąlygomis) GPM surinkta 1 mln. 329,6 tūkst. Eur. daugiau.

Turto mokesčių 2015 m. surinkta 1 mln. 894,3 tūkst. Eur. Planas viršytas 46,7 proc. arba 603,1 tūkst. Eur. Lyginant su 2014 m. šio mokesčio surinkta 2 k. daugiau t.y., 948,1 tūkst. Eur. (mokestinio laikotarpio nekilnojamo turto tarifų patvirtinimas ir turto vertinimas).

Nekilnojamojo turto mokesčio pajamų planas įvykdytas ir viršytas 49,9 proc., arba 433,6 tūkst. Eur. Šio mokesčio surinkta daugiau dėl naujų mokesčių mokėtojų, kurie yra apmokestinami už paskutinius 5 metus, t. y. tie mokėtojai, kurie turėjo nenaudojamo turto ir nemokėjo nekilnojamojo turto mokesčio. Taip pat padidėjo juridinių asmenų nekilnojamojo turto vertė.

Pvz. AB „Panevėžio energija“ turto vertė 2015 m. padidėjo 19,6 proc., UAB „Rivona“ – 42,6 proc.

Savivaldybėms įstatymų nustatyta tvarka suteikta teisė administruoti valstybinės **žemės nuomos mokesčių**. Kasmet Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio tarifų ir lengvatų. 2015 m. šio mokesčio surinkta 395,3 tūkst. Eur. Pajamų planas įvykdytas, surinkta daugiau 105,7 tūkst. Eur, nei planuota. Šio mokesčio surinkimas padidėjo dėl padidėjusios žemės ūkio paskirties sklypų vertės ir dėl skolininkų sumokėtų skolų. Fizinių ir

juridinių asmenų įsiskolinimas 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 81,5 tūkst. Eur. Lyginant valstybinės žemės nuomos mokesčio surinkimą 2013 m. (315,7 tūkst. Eur), 2014m. (304,6 tūkst. Eur) ir 2015 m. (395,3 tūkst. Eur) galima teigti, kad šio mokesčio kasmet surenkama beveik tolygiai. Lyginant su 2014 m. šio mokesčio 2015 m. surinkta 90,7 tūkst. Eur daugiau.

Pajamos iš **žemės mokesčio** savivaldybėje sudaro 576,6 tūkst. Eur, t. y. 40,3 proc., arba 165,7 tūkst. Eur, daugiau nei planuota, ir 10,8 proc. (56,4 tūkst. Eur) daugiau nei 2014 m. bei 19,7 proc. (97,7 tūkst. Eur) daugiau nei 2013 m. Žemės mokesčio surinkimas kasmet didėja:

- ✓ dėl žemės vertės didėjimo,
- ✓ dėl nuosavybę turinčių asmenų skaičius didėjimo.

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą² **vietinės rinkliavos** yra savivaldybės finansinių išteklių dalis, kiekvienais metais planuojama savivaldybės biudžeto pajamose. Vietinių rinkliavų 2015 m. gauta 748,8 tūkst. Eur., t.y. 24,7 tūkst. Eur daugiau nei buvo planuota.

Asignavimų valdytojai atlikdami funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, 2015 metais surinko 1 mln. 220,6 tūkst. Eur **pajamų už patalpų nuomą, atsitiktines paslaugas, įmokas už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose**. Palyginus su 2014 metais šių pajamų surinkta 59,4 tūkst. Eur mažiau, tačiau lyginant su 2013 m. šių pajamų surinkta 57,6 tūkst. Eur daugiau.

Specialioji tikslinė dotacija iš valstybės biudžeto gauta pagal patvirtintą planą 14 mln. 635 tūkst. Eur, įvykdyta - 14 mln. 576,4 tūkst. Eur (99,6 proc.). Palyginus su 2014 m. specialios tikslinės dotacijos valstybinėms funkcijoms atlikti gauta mažiau 761,46 tūkst. Eur, mokinio krepšeliui -134,4 tūkst. Eur. Lyginant su 2013 m.- mokinio krepšelio gauta mažiau 489,7 tūkst. Eur. Pagrindinė priežastis - mažėja mokinių skaičius.

2015m. savivaldybė gavo 197,5 tūkst. Eur dotacijų ir lėšų iš kitų valdymo lygių, tai lėšos skirtos darbuotojų darbo užmokesčio padidinimui pagal teisinių aktų nuostatas.

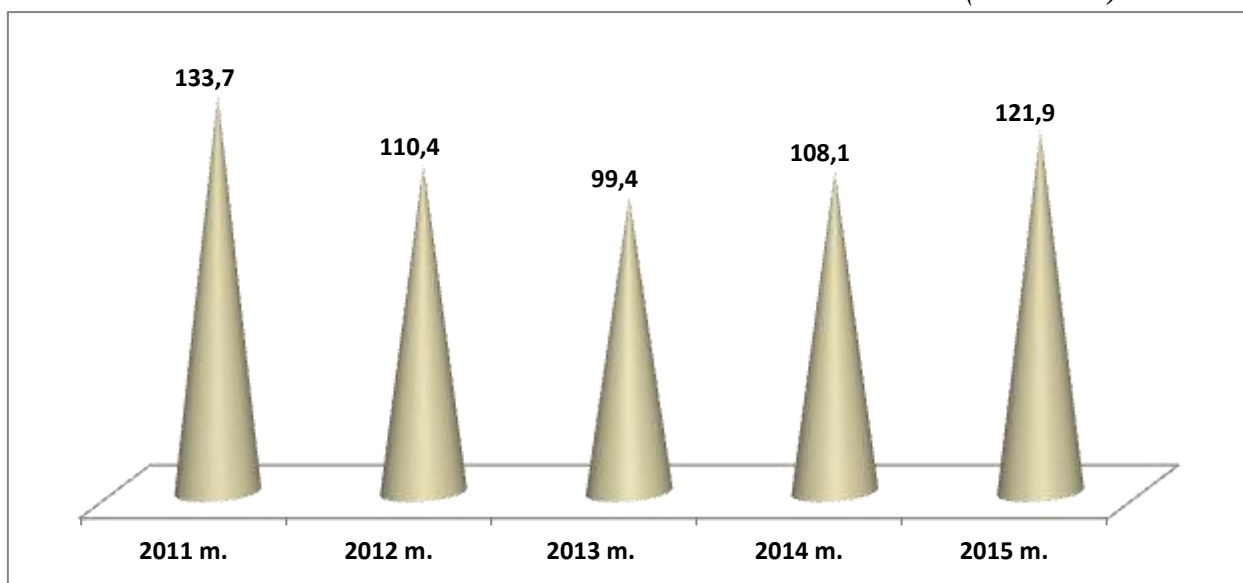
Savivaldybė grąžino valstybės biudžetui 63,0 tūkst. Eur nepanaudotos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos iš kurių:

- ✓ 4,4 tūkst. Eur –pedagogų darbo užmokesčio optimizavimo lėšos;
- ✓ 2,3 tūkst. Eur –melioracijai, polderiams lėšos;
- ✓ 21,1 tūkst. Eur - būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos lėšos;
- ✓ 23,7 tūkst. Eur - socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti lėšos;
- ✓ 8,8 tūkst. Eur - mokinių priežiūrai skirtos lėšos;
- ✓ 0,8 tūkst. Eur - socialinėms paslaugoms finansuoti lėšos - nepanaudotos SPF;
- ✓ 0,5 tūkst. Eur - civilinės saugos organizavimo lėšos ir t.t.

Negauta 121,9 tūkst. Eur planuotų mokesčių pajamų dėl Savivaldybės tarybos sprendimais suteiktų mokesčių lengvatų ir atleidimo nuo mokesčių:

- ✓ 5,9 tūkst. Eur – dėl gyventojų pajamų mokesčio lengvatos, vykdant veiklą pagal verslo liudijimus;
- ✓ 104,7 tūkst. Eur – dėl nustatytų neapmokestinamų žemės sklypų dydžių asmenims, turintiems teisę į lengvatas ir dėl atleidimo nuo mokesčio;
- ✓ 8,5 tūkst. Eur – dėl lengvatų suteikimo ir atleidimo nuo žemės nuomos mokesčio;
- ✓ 2,8 tūkst. Lt – dėl atleidimo nuo nekilnojamojo turto mokesčio.

2011-2015 m. TARYBOS SPRENDIMAIS ATLEISTA NUO MOKESČIŲ
(tūkst. Eur)

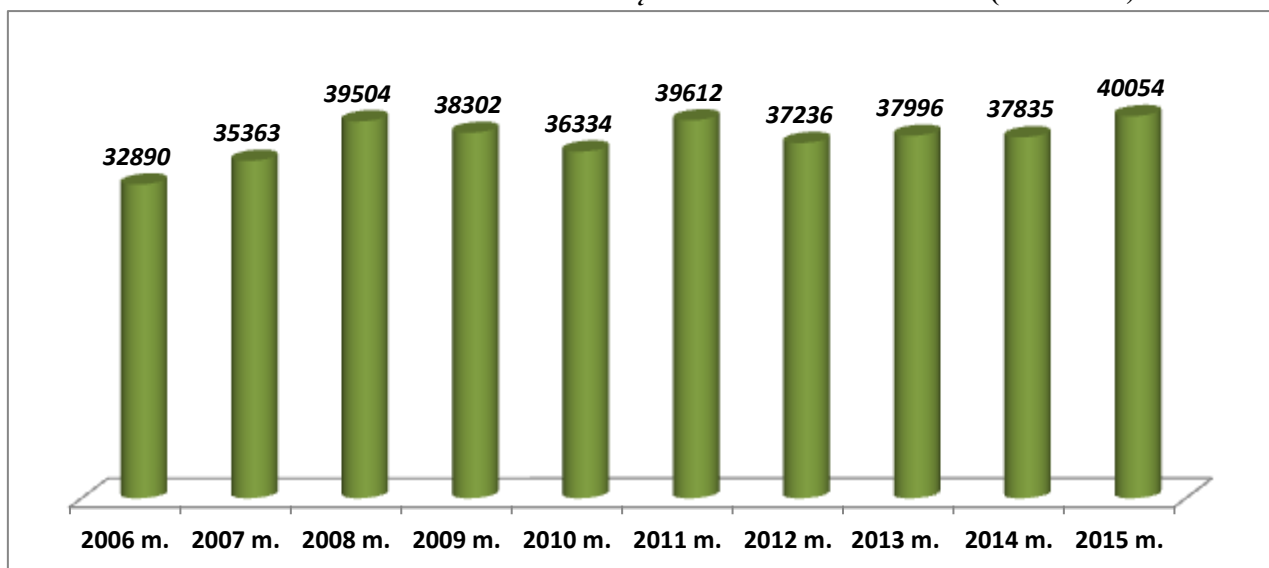
Kasmet daugiausiai atleidžiama rajono gyventojų nuo žemės mokesčio, turinčių teisę į mokesčių lengvatas (2015 m. nuo atleistųjų mokesčių sudaro 92 proc.).

Savivaldybės biudžeto asignavimai, tai biudžete patvirtinta lėšų išlaidoms ir ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti suma, kurią asignavimų valdytojas turi teisę biudžetinais metais gauti iš savivaldybės biudžete sukauptų lėšų, pateikęs paraišką savivaldybės administracijai, patvirtintoms programoms finansuoti.

2015 m. savivaldybės biudžeto asignavimai¹ (su apyvartinėmis lėšomis ir skolintomis lėšomis) numatytoms programoms vykdyti patvirtinti 41 mln. 751,6 tūkst. Eur.

Kasinių išlaidų padaryta 40 mln. 53,8 tūkst. Eur arba 95,9 proc. planuotų išlaidų. Planuotas biudžeto deficitas 624,0 tūkst. Eur iš skolintų lėšų investicijoms ir remontams atlikti. 2015 m. šių darbų atlikta už 475,8 tūkst. Eur.

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDŲ DINAMIKA 2006-2015 m. (tūkst. Eur)

2015 m. savivaldybės biudžeto išlaidos lyginant su 2014 m. padidėjo 2 mln. 218,3 tūkst. Eur. Tai įtakojo lėšų dėl darbo užmokesčio padidėjimas (kultūros darbuotojams, MMA ir BMA padidėjimo), dėl valstybės remiamų pajamų padidėjimas, dėl valstybinės funkcijos, socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo, perdavimo vykdyti savarankiškomis funkcijoms.

Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis 2015 m. biudžeto išlaidų planas pagal valstybės funkcinę klasifikaciją įvykdytas 95,9 proc. arba 1 mln. 697,8 tūkst. Eur asignavimų mažiau nei buvo suplanuota.

**SAVIVALDYBĖS 2015 METŲ BIUDŽETO IŠLAIDŲ VYKDYMAS
PAGAL VALSTYBĖS FUNKCIJAS**

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	Įvykdyta per 2014 m.	Patikslintas 2015 m. planas	Įvykdyta per 2015 m.	Sumažėjimas, padidėjimas lyginant su 2014 m.	
					Suma	Proc.
1	Bendros valstybės paslaugos	3.913,4	4.928,7	4.701,5	788,1	20,1
2.	Gynyba	47,4	41,8	41,3	-6,1	-12,9
3.	Viešojo tvarka ir visuomenės apsauga	527,9	582,2	582,2	54,3	10,3
4.	Ekonomika	1.400,2	3.323,3	3.298,0	1.897,8	2,4 k.
5.	Aplinkos apsauga	2.123,0	2.187,6	2.004,8	- 118,2	-5,6
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	893,7	955,0	907,7	14,0	1,6
7.	Sveikatos apsauga	462,0	760,1	749,0	287,0	62,1
8.	Poilsis, kultūra ir religija	2.442,5	2.548,7	2.523,9	81,4	3,3
9.	Švietimas	19.626,9	19.951,3	19.738,9	112,0	0,6
10.	Socialinė apsauga	6.398,5	6.472,9	5.506,5	- 892,0	-13,9
	IŠ VISO IŠLAIDŲ	37.835,5	41.751,6	40.053,8	2.218,3	5,9

Pagal funkcinę klasifikaciją labiausia išlaidos išaugo 2015 m. lyginant su 2014 m.:

✓ ekonomikos funkcijoje - 2,4 kartus, nuo 2015 m. pradėta skirstyti infrastruktūros objektų priežiūrai ir plėtrai skirtos lėšos visoms programoms (didelė dalis priskirta ekonomikos funkcijai) ir Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimui, taisymui, priežiūrai ir saugaus eismo sąlygų užtikrinimui priskaitymo savivaldybės biudžetui.

✓ sveikatos apsaugos funkcijoje – 62,1 proc., finansuota 11 programų sveikatos apsaugos ir prevencinėms priemonėms įgyvendinti, 13 proc. padidėjo išlaidos skirtos gyvenamosios aplinkos sveikatinimo ir triukšmo prevencijos srityje.

Palyginus 2015 m. su 2014 m. biudžeto išlaidos sumažėjo:

✓ socialinės apsaugos funkcijoje – 13,9 proc. seniūnijose sudarytos piniginės socialinės paramos skyrimo komisijos paramą skirsto skaidriau ir objektyviau. Per 2015 m. stabilizavosi socialinių pašalpų gavėjų skaičius, net 26 proc. jis sumažėjo lyginant su 2014 m. ir 2 kartus lyginant su 2012 m.

✓ gynybos funkcijoje - 12,9 proc., civilinė sauga ir mobilizacija vykdoma pagal savivaldybės sudarytą mobilizacijos planą ir pagal ekstremaliųjų situacijų 2014-2016 prevencijos priemonių planą.

2015 m. savivaldybės biudžeto išlaidos pagal programas

(tūkst. Eur)

Programos Nr.	Programos pavadinimas	Patikslintas planas	Įvykdyta	Nukrypimas nuo plano (+,-)	Nukrypimas nuo plano, proc.
01	Švietimas ir ugdymas	19.432,7	19.289,3	-143,4	99,3
02	Sveikatos apsauga	760,1	749,0	-11,1	98,5
03	Socialinės apsaugos plėtojimas	6.918,0	5891,2	-1.026,8	85,2
04	Kūno kultūros ir sporto plėtra	271,4	268,2	-3,2	98,8
05	Kultūros veiklos plėtra	2.199,3	2.178,4	-20,9	99,0
06	Kultūros paveldo išsaugojimas, turizmo skatinimas ir vystymas	244,5	244,2	-0,3	99,9
07	Infrastruktūros objektų priežiūra ir plėtra	3.252,3	3.149,9	-102,4	96,9
08	Aplinkos apsauga	2.246,5	2.065,3	-181,2	91,9
09	Žemės ūkio plėtra ir melioracija	515,5	513,2	-2,3	99,6
10	Parama verslui ir verslo plėtra	18,8	14,5	-4,3	77,1
11	Savivaldybės valdymo tobulinimas	5.892,5	5.690,6	-201,9	96,6
	Iš viso asignavimų:	41.751,6	40.053,8	-1.697,8	95,9

Analizuojant savivaldybės biudžeto lėšų paskirstymą pagal programas didžioji biudžeto dalis buvo skirta švietimo ir ugdymo programai - 48,2 proc., socialinės apsaugos plėtojimo programa - 14,7proc. , savivaldybės valdymo tobulinimas – 14,2 proc., infrastruktūros objektų priežiūra ir plėtra – 7,9 proc.

2015 metais planuotų biudžeto asignavimų panaudojimas, lyginant su planu yra mažesnis pagal visas programas.

Daugiausiai planuotų asignavimų nepanaudota:

- 1 mln. 26,8 tūkst. Eur *socialinės apsaugos plėtojimo* programoje dėl sumažėjusių soc. paramos gavėjų skaičiaus (2015 m. – 2234 asmenys, 2014 m. – 3018 asmenys), sumažėjusių socialinių pašalpų (2015 m. – 1 mln. 396 tūkst. Eur, 2014 m. – 1 mln. 841 tūkst. Eur) ir kompensacijų lėšų sumos (2015 m. sumažėjo 18,9 proc.).

- 201,9 tūkst. Eur *savivaldybės valdymo tobulinimo* programoje – dėl mažesnio poreikio lėšų ilgalaikio materialiojo turto einamajam remontui, elektros energijai, administracijos direktoriaus fondui, kitoms prekėms ir kitoms paslaugoms.

- 181,2 tūkst. Eur *aplinkos apsaugos* programoje – 48,5 tūkst. Eur aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa, kurioje net 13,5 tūkst. Eur nepanaudota apleistų pastatų (bešeimininkiai) ir kitų aplinką žalojančių objektų įsisavinimui, 123,5 tūkst. Eur mažiau panaudota lėšų tvarkant komunalines atliekas. UAB „Skongalis“ surinko ir sutvarkė 15891,2 tonas komunalinių atliekų, t.y. 222,27 tonų mažiau nei 2014 m. Komunalinių atliekų kiekio mažėjimui įtakos turi rajono gyventojų skaičiaus mažėjimas ir sėkmingai vykdomas antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų rūšiavimas.

- 143,4 tūkst. Eur *švietimo* programoje – per 2015 m. ugdymo įstaigas lankančių vaikų skaičius sumažėjo 3,5 proc.

- 102,4 tūkst. Eur *infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros* programoje numatytoms priemonėms:

- *finansuojamoms paskolų lėšomis*, įgyvendinti, iš jų: 55,5 tūkst. Eur Šviesiosios gimnazijos pastato modernizavimas, 27,6 tūkst. Eur Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazijos Meironišio pradinio ugdymo skyriaus pastato atnaujinimas (modernizavimas);

- *finansuojamiems savivaldybės biudžeto lėšomis*- 34,0 tūkst. Eur specialiuju, detaliuju, geodeziniu planu bei topografiniu nuotrauku rengimas ir kt.

Atlikus audito procedūras vertinant specialiosios tikslinės dotacijos lėšų panaudojimą valstybės investicijų 2015 m. programoje numatytoms kapitalo investicijoms nustatyta:

Pagal tarybos sprendimus⁷ specialiosios tikslinės dotacijos valstybės investicijų 2015 m. programoje numatytoms kapitalo investicijoms planuota skirti 2 mln. 271,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracija įgyvendindama investicinius projektus ir įvertinusi susidariusias aplinkybes nustatė, kad 447,9 tūkst. Eur 2015 m. bus nepanaudota. Motyvuotais raštais kreipėsi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją (*dėl projekto - Šėtos socialinio ir ugdymo centro rekonstrukcija*), Lietuvos Respublikos kultūros ministeriją (*dėl projekto - Kėdainių kultūros centro rekonstrukcija*), Kūno kultūros ir sporto departamentą prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (*dėl projekto - Kėdainių miesto stadiono rekonstravimas*) dėl lėšų grąžinimo ir derinimo, kad nepanaudotas lėšas šiems objektams ministerijos papildomai skirtų 2016 m.

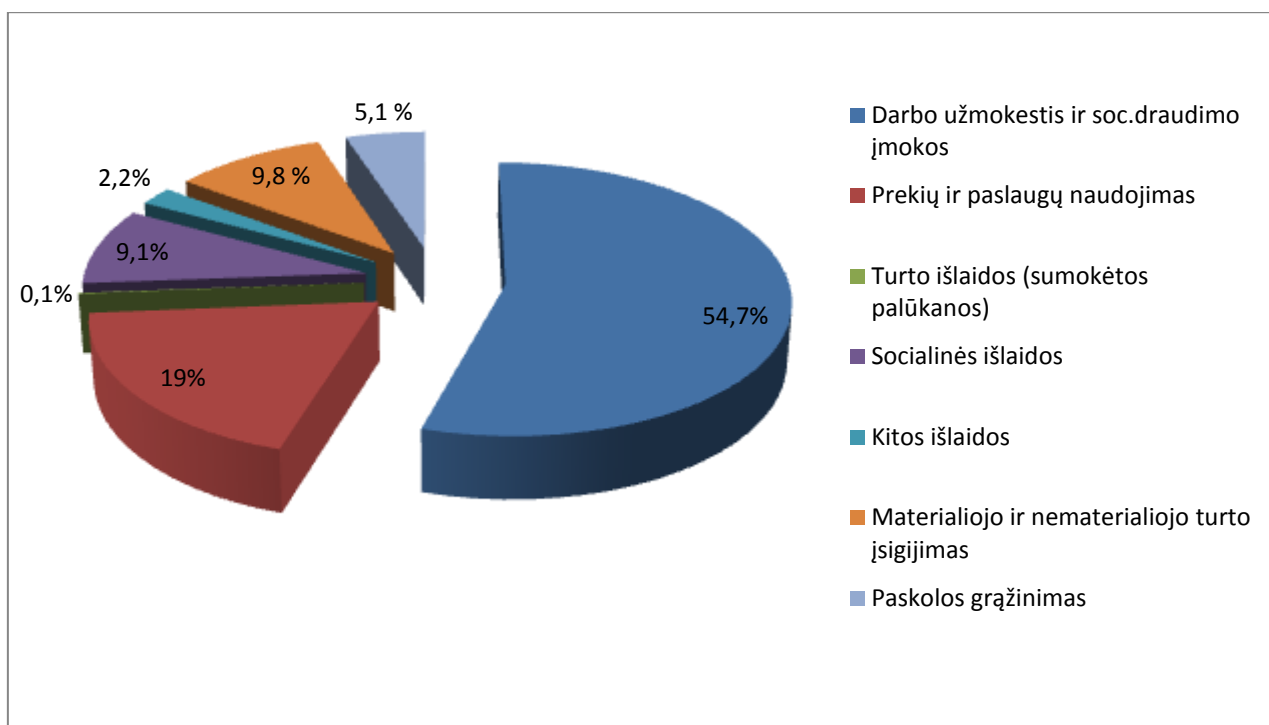
Dėl 277,3 tūkst. Eur buvo kreiptasi į Lietuvos automobilių kelių direkciją prie Susisiekimo ministerijos perskirstyti tikslinio finansavimo lėšas tarp objektų:

- Mažinant finansavimą „*Kėdainių miesto Didžiosios Rinkos aikštei rekonstruoti*“ – 148,1 tūkst. Eur ir „*Pelėdnagių seniūnijos Labūnavos kaimo Bučiūnų ir Serbinų gatvėms rekonstruoti ir Vainikų gatvei, kuri jungiasi su rajoniniu keliu Nr. 1906 Aukštutiniai Kaniūkai-Babtai-Labūnava-Kėdainiai, kapitališkai remontuoti*“ – 129,2 tūkst. Eur.

- Didinant finansavimą 277,3 tūkst. Eur „*Kėdainių miesto Babėnų gyvenamojo kvartalo Ažuolų skersgatviui, Draugystės ir Ateities gatvėms, kurios jungiasi su krašto keliu Nr. 195 Kėdainiai-Krekenava-Panevėžys, ir Kosmonautų, Jubiliejaus gatvėms rekonstruoti*“ dėl visiško objekto užbaigimo.

⁷ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015-03-27 sprendimas Nr. TS-47, 2015-05-29 sprendimas Nr. TS-107, 2015-09-18 sprendimas Nr. TS-204, 2015-10-30 sprendimas Nr. TS-240, 2015-11-27 sprendimas Nr. TS-274, 2015-12-30 sprendimas Nr. TS-291 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 13 d. sprendimo Nr. TS-1“ Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2015 metų biudžeto tvirtinimo“ pakeitimo“

**SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDŲ STRUKTŪRA
PAGAL EKONOMINĘ KLASIFIKACIJĄ 2015 m. (proc.)**

2015 m. biudžeto išlaidose pagal ekonominę klasifikaciją didžiausią dalį biudžeto lėšų bendrose išlaidose sudaro darbo užmokestis ir socialinis draudimas 21 mln. 910,9 tūkst. Eur (54,7 proc.). Palyginus su 2014 m. šios išlaidos padidėjo 552,2 tūkst. Eur (3,4 proc.) dėl kultūros darbuotojų darbo užmokesčio padidinimo, dėl MMA, BMA, pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančiųjų pagal darbo sutartis minimalių tarnybinių koeficientų padidinimo.

Nepanaudotų lėšų likutis 2015 m. gruodžio 31 d. 2 mln. 524,0 tūkst. Eur, iš jų:

- ✓ 2 mln. 110,9 tūkst. Eur biudžeto savarankiškų funkcijų lėšos;
- ✓ 135,8 tūkst. Eur pajamų už vietinę rinkliavą lėšos;
- ✓ 108,1 tūkst. Eur pajamos už parduotą valstybinę žemę;
- ✓ 73,9 tūkst. Eur privatizavimo fondo lėšos;
- ✓ 60,4 tūkst. Eur aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos apyvartos lėšos;
- ✓ 34,9 tūkst. Eur kitos lėšos (patalpų nuomos, atsitiktinių paslaugų, įmokų už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose lėšos).

Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumos

2015-12-31 savivaldybės mokėtinų sumos iš biudžeto lėšų 3 mln. 824,6 tūkst. Eur, iš jų 3 mln. 369,5 tūkst. Eur - ilgalaikės paskolos. Savivaldybės mokėtinų sumos sumažėjo 1 mln. 677,1 tūkst. Eur. Metų pabaigoje nebuvo mokėtinų sumų, kurių įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip 45 dienas. Per 2015 metus grąžinta bankams biudžeto lėšų 2 mln. 40,0 tūkst. Eur, o pasiskolinata 475,7 tūkst. Eur investicijoms, t.y. bendra paskolų suma sumažėjo 1 mln. 564,3 tūkst. Eur.

2015 metų pabaigoje mokėtinos sumos padidėjo šiose įstaigose: Lopšelis - darželis "Varpelis", Mokykla - darželis "Vaikystė", Kėdainių "Atžalyno" gimnazija, Kėdainių Juozo Paukštelio progimnazija. Pagrindinė priežastis - išaugo įsiskolinimas darbo užmokesčiui ir soc. draudimo įmokoms dėl mokinio krepšelio perskaičiavimo (mokinių skaičiaus pasikeitimo), išėitinių išmoky mokėjimo.

2015-12-31 savivaldybės biudžeto gautinos sumos yra 121,2 tūkst. Eur. Per metus gautinos sumos padidėjo 29,1 tūkst. Eur.

Skolinimosi rodikliai 2015 metais

Savivaldybių skolinimosi limitus nustato Lietuvos Respublikos Seimas⁸, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė - savivaldybių skolinimosi taisyklės⁹.

Kėdainių rajono savivaldybė neviršijo Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinto įstatymu nustatytų skolinimosi limitų. Tarybos 2015 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. TS-48 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo“ buvo nutarta imti penkeriems metams 520,2 tūkst. Eur paskolą investicinių projektų finansavimui bei daliniam dalyvavimui investicijų projektuose, finansuojamuose iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos. Savivaldybės administracijos Prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų komisija organizavo ir vykdė ilgalaikės paskolos suteikimo 520,2 tūkst. Eur sumai paslaugų supaprastintą atvirą pirkimą. Jį vykdant CVP IS priemonėmis. 2015-08-17 pasirašyta ilgalaikės paskolos-kredito linijos sutartis Nr. VP-520 su AB DNB banku.

Pagal Tarybos 2014 m. balandžio 25 d. sprendimą Nr. TS-79 „Dėl paskolos ėmimo“ 2014 m. buvo paimta (125,6 tūkst. Eur) trumpalaikė paskola. Atlikus visas viešojo pirkimo procedūras 2014-08-14 pasirašyta paskolos kreditavimo sutartis su AB Danske Bank. Per 2015 m. trumpalaikė paskola gražinta.

Savivaldybės 2015 m. gruodžio 31 d. skola kredito įstaigoms yra 3 mln. 369,5 tūkst. Eur ir sudaro 16,9 proc. 2016 m. planuojamų pajamų savarankiškoms funkcijoms vykdyti.

1.2. Pastebėjimai dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

Audito metu įvertinus 2015 metų pateiktus duomenis apie Savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas, reikšmingų klaidų, turinčių įtakos Savivaldybės konsoliduotajam biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui, nenustatyta.

Dėl Savivaldybės biudžeto pajamų ataskaitų duomenų

2015 metų Kėdainių rajono Savivaldybės biudžeto pajamų plano duomenys teisingai atvaizduoti Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (Forma Nr. 1-sav.), išskyrus specialiąją tikslinę dotaciją - valstybės investicijų 2015 m. programoje numatytos lėšos kapitalo investicijoms sumažintos 1202,00 Eur. Neteisingai patikslintas 2015 m. gruodžio 30 d. sprendimas Nr. TS-291, nesuderinti likučiai su Kultūros ministerija. Lietuvos Respublikos Kultūros ministro 2015 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. IV-862 " Dėl ...2015m. valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal savivaldybių investicijų projektus" pakeitimo - Kėdainių rajono savivaldybės pastato, esančio Didžiosios rinkos a. 4, Kėdainiuose, rekonstravimas, įrengiant Mikalojaus Daukšos viešosios bibliotekos vaikų ir jaunimo skyrių lėšos sumažintos 1202,00 Eur ir skirta 433,2 tūkst. Eur.

⁸ 2010-11-23 Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. XI-1164 redakcijos 5 str. 2 dalis

⁹ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės

Dėl Savivaldybės biudžeto išlaidų ataskaitų duomenų

Biudžeto sandaros įstatyme numatyta, kad biudžeto asignavimai apskaitomi pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją bei lėšų šaltinius. Audito metu išanalizavus Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaitų duomenis pagal ekonominę klasifikaciją (forma Nr.2-sav.) nustatyta:

- patikslintas asignavimų planas yra 41 mln. 751,6 tūkst. Eur.

Planas sutampa su tarybos sprendimais patvirtintu planu (Forma Nr. 1-sav.), (Forma Nr. 2-sav.).

Kasinės išlaidos pagal išlaidų straipsnius sutampa su gautais asignavimais ir atitinka ekonominę asignavimų paskirtį pagal ekonominę klasifikaciją.

Savivaldybės biudžetinių įstaigų biudžeto išlaidų ataskaitų rinkiniai

Audito metu reikšmingų klaidų, teisės aktų pažeidimų ir neatitikimų galinčių turėti įtakos biudžeto išlaidų ataskaitų rinkiniams, nenustatyta, audituotų įstaigų 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai parengti pagal teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi visas įvykusias ūkines operacijas ir sąskaitų likučius.

1.3. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹⁰ savivaldybės rengia aukštesniojo lygio metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius, kurie apima savivaldybės išdo, privatizavimo fondo ir savivaldybės biudžetinių įstaigų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius. Norėdami, kad Kėdainių rajono savivaldybės 2015 metų konsoliduotame ataskaitų rinkinyje būtų pateikta teisinga ir tikra informacija apie sąskaitų likučius, gautas pajamas, sąnaudas ir grynąjį perviršį ar deficitą, atlikome reikšmingų sričių audito procedūras savivaldybės išde, privatizavimo fonde ir biudžetinėse įstaigose, kurių finansiniai rodikliai gali turėti reikšmingą įtaką konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio sudarymui.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Pagal Finansų ministro patvirtintą 2015 metų konsolidavimo schemą¹¹ Kėdainių rajono savivaldybės subjektų grupę sudaro 50 viešojo sektoriaus subjektų:

- 46 biudžetinės įstaigos,
- 2 sveikatos priežiūros viešosios įstaigos,
- 2 administruojami išteklių fondai (išdas, privatizavimo fondas).

Audito metu nustatyta - visi viešojo sektoriaus subjektai, nurodyti 2015 m. konsolidavimo schemoje, pateikė duomenis viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS) Finansų ministro nustatytais terminais.

Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyrius atsakingas už Kėdainių rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą.

¹⁰ 2007-06-26 Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais)

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016-02-04 įsakymas Nr. 1K-51;

Konsolidavimas vykdomas sudedant finansinių ataskaitų atitinkamus straipsnius ir eliminuojant konsoliduojamų subjektų tarpusavio ūkines operacijas ir jų rezultatus. Parengtą 2015 m. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį tikrinome ir analizavome šiais aspektais: ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, ar pateikta visa reikiama informacija, pateiktų duomenų ženklus, duomenų išeliminavimą, turto paskirtis, finansavimo šaltinius.

Atlikus Finansinių ataskaitų rinkinio informacijos apie nuosavybės dalies, tarpusavio sandorių eliminavimo, nederintų operacijų, rankinių įrašų peržiūrą, nustatėme, kad atskleista visa viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartuose (VSAFAS) reikalaujama informacija. Pagal koregavimo žurnalo įrašų duomenis nustatyta - iš viso atlikti 44 koreguojantys įrašai. Pagal Finansų ministerijos Konsolidavimo metodikos 59 punktą, kiekvienas konsolidavimo įrašas pagrindžiamas konsolidavimo įrašo pažyma (VSAKIS – žurnalo įrašo pažyma). Visiems koreguojantiems įrašams yra pateiktos pateisinančios pažymos dėl rankinių įrašų.

Pagal Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas neištaisytų klaidų nenustatėme.

Vadovaujantis VSS tarpusavio sandorių suderinimo pažyma, daroma išvada - Savivaldybės 2015 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys pateiktas suderinus visus sandorius. Pagal derinimo ir eliminavimo ryšius rinkinys yra korektiškas.

Dėl ankstesnių auditų metu¹² nustatytų infrastruktūros ir kitų statinių straipsnio sudėtyje esančių vietinės reikšmės kelių apskaitos netikslumų, per 2015 m. savivaldybės administracija nesiėmė jokių veiksmų:

- nepatiksline tarybos sprendimų dėl vietinės reikšmės vidaus kelių ir gatvių sąrašų;
- neįtraukė į apskaitos registrus visų kelių ir gatvių, esančių patvirtintuose tarybos sprendimais sąrašuose;
- nepapildė ilgalaikio turto kortelių (nenurodė, kokie kelio elementai yra apskaityti kaip sudėtinės kelio dalys (ar priklauso šaligatviai, aikštelės, želdiniai ir kt.));
- nepatiksline apskaitos politikos dėl vienodos turto apskaitos.

Audito metu, pagal 2016-03-15 administracijos sudarytos ir Lietuvos statistikos departamentui pateiktos Savivaldybių želdynų 2015 m. statistinės ataskaitos ŽEL-01 (METINĖ) duomenis nustatyta, savivaldybėje esama turto, kuris atitinka Biologinio turto kriterijus. Šis turtas įtrauktas į Nekilnojamojo turto registrą, 2015 m. atlikta šio turto inventorizacija. Apskaitoje turtas apskaitytas nebalansinėse sąskaitose, t.y. žemės panauda. Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹³ 3 str. 2d. – parkai yra valstybės nuosavybė. Savivaldybės administracija neatliko želdynų ir želdinių inventorizacijos duomenų analizės, siekiant įsitikinti, ar nėra turto priskirtino ne žemės ūkio veikloje naudojamam Biologiniam turtui, kuris pagal 16-ąjį VSAFAS turėjo būti užregistruotas kaip Biologinis turtas.

2013 m. kovo 28 d. administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AD-1-129 patvirtinto Buhalterinės apskaitos vadovo Biologinio turto ir mineralinių išteklių apskaitos tvarkos apraše nustatant ne žemės ūkio paskirties augalų ir gyvūnų priskyrimo Biologinio turto vienetai

¹² Kėdainių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2015-06-29 audito ataskaita Nr.K7-10 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo“

¹³ Lietuvos Respublikos 1998-05-12 valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais);

pripažinimo kriterijus duota nuoroda į 16-ąjį VSAFAS, todėl neišku kas savivaldybėje laikoma Biologinio turto vienetu (parkas, pavienis augalas, skveras ir pan.), pagal kokius kriterijus vertinti ar želdiniai naudojami gamtosauginiams, pažintiniams tikslams, ir kt.

Biologinio turto apskaita savivaldybėje tvarkoma ne pagal turto vienetus, nėra tiksli, nesudaro galimybės tinkamai kontroliuoti šį turtą ir neparodo tikros turto būklės.

2014 m. audituojant Savivaldybės administracijos ilgalaikio materialiojo turto (nebaigta statyba) apskaitą buvo nustatyti neatitikimai 12-ojo „Ilgalaikis materialusis turtas“, 22-uoju „Turto nuvertėjimas“ viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartų (VSAFAS)¹⁴ nuostatoms.

2015 m. dalis objektų iš nebaigtos statybos sąskaitos buvo perduoti kitiems viešojo sektoriaus subjektams, tačiau šioje sąskaitoje dar yra likę objektų, apskaitomų nuo 2006 m. kurių vertė 1 mln. 85,7 tūkst. Eur. 2015 m. šiam turtui neskaičiuotas nuvertėjimas.

Dėl išvardytų dalykų negalime įvertinti ar 2015-12-31 konsoliduotame finansinių ataskaitų rinkinyje:

- nurodyta teisinga infrastruktūros ir kitų statinių straipsnio sudėtyje esančių vietinės reikšmės kelių likutinė vertė - 40 mln. 692,5 tūkst. Eur;
- biologinio turto 18,5 tūkst. Eur likutis yra teisingas (eil. Nr. B „*BIOLOGINIS TURTAS*“)
- nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų straipsnio sudėtyje esančios nebaigtos statybos likutinė vertė 17 mln. 945,6 tūkst. Eur yra teisinga;
- straipsnio „*Sukauptas perviršis ar deficitas*“ suma 2015-12-31 yra teisinga.

Savivaldybės biudžetinių įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniai

Atkreipiame dėmesį į pastebėjimus, kurie atskleidžia biudžetinių įstaigų apskaitos trūkumus ir yra svarbūs stiprinant vidaus kontrolę:

- Veiklos rezultatų ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio kitų paslaugų sąnaudos padidintos 639,92 Eur (*Lietuvos sporto universiteto Kėdainių „Aušros“ progimnazija, Kėdainių suaugusių ir jaunimo centras*), socialinio draudimo sąnaudos 463,62 Eur (*Kėdainių „Atžalyno“ gimnazija*) ir 1103,54 Eur sumažintos darbo užmokesčio sąnaudos dėl išmokėtų materialinių pašalpų mirties atveju. Vadovaujantis 24-uoju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto¹⁵ „Su darbo santykiais susijusios išmokos“ nuostatomis šios pašalpos pripažįstamos prie pagrindinės veiklos kitų sąnaudų.

- Finansinės būklės ataskaitos eil. Nr. II.4 „Nekilnojamosios kultūros vertybės“ nurodyta neteisinga vertė - 792,11 Eur, dėl turto, Mikalojaus Daukšos skulptūra, neteisingo priskyrimo ilgalaikio materialiojo turto grupei, nusidėvėjimo neskaičiavimo. Neteisinga informacija pateikta ir Aiškinamojo rašto priede P4 (*Kėdainių suaugusių ir jaunimo centras*).

- Finansinės būklės ataskaitos eil. Nr. II.9 „Sukauptos mokėtinos sumos“ dėl buhalterinėje apskaitoje klaidingai taikomų sąskaitų korespondencijų kai patirtas sąnaudas kompensuoja kitas

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“, 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto patvirtinimo“

subjektas (turto nuoma), nurodyta netiksli suma – 30 712,32 Eur, ji turi būti 1 489,75 Eur mažesnė, t.y. 29 222,57 Eur. Neteisinga informacija pateikta ir Aiškinamojo rašto priede P17 (*Kėdainių suaugusių ir jaunimo centras*).

Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinys

Atlikę Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinio audito procedūras klaidų nenustatėme.

Savivaldybės privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinys

Nuo 2016-01-01 įsigaliojus Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁹ 2 str.19 d., Biudžeto sandaros įstatymo² 3 str. 2 d., Valstybei ir savivaldybei priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo¹⁶ 7 str. pakeitimams savivaldybės privatizavimo fondo sąvokos nelieka. Savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo lėšos pervedamos į savivaldybė biudžeto sąskaitą, o ne specialiąją kaip buvo anksčiau.

Privatizavimo fondas juridinio statuso neturėjo, tačiau buvo atskiras viešojo sektoriaus subjektas apskaitos tikslais. Panaikinus privatizavimo fondą jo buhalterinėje apskaitoje užregistruotą turtą, skirtą parduoti, bei įsipareigojimus turi perimti kita viešojo sektoriaus subjektas. (vadovaujantis 14-ojo VSAFAS 9.3 papunkčio, 10 p., 12-15 p. nuostatomis).

Naikinamo privatizavimo fondo turtas ir įsipareigojimai paskirstomi:

- Turto, skirto parduoti, gautinų sumų ir įsipareigojimų likučiai perduodami savivaldybės administracijai,
- Pinigų likučiai – savivaldybės išdui.

Atsižvelgiant į tai privatizavimo fondas pinigų likučius (73,9 tūkst. Eur) savivaldybės išdui pervedė 2016-01-09, jie buvo užskaityti į 2015 m. biudžeto pajamas. Kitos operacijos - metinio atskaitinio laikotarpio ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, sąnaudų bei pajamų grupių sąskaitos 2015-12-31 nebuvo uždarytos, šios operacijos bus atliekamos per 2016 m.

Savivaldybės privatizavimo fondas sudarė finansinių ataskaitų rinkinį, kurio duomenys yra savivaldybės Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje.

Atlikę privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinio audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

2. Dėl savivaldybės 2015 metų turto ataskaitos

Savivaldybės administracija vadovaujantis rajono tarybos sprendimu¹⁷ ir administracijos direktoriaus įsakymu¹⁸ parengė savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitą pagal 2015-12-31 duomenis.

Savivaldybės turto ataskaitai parengti pateikė informaciją 59 viešojo sektoriaus subjektai (57 biudžetinės įstaigos ir 2 išteklių fondai ,t.y. išdo ir privatizavimo).

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nefinansinio turto balansinė vertė

¹⁶ Lietuvos Respublikos Valstybei ir savivaldybei priklausančių akcijų privatizavimo įstatymas 2014-03-20 Nr. XII- 792

¹⁷ Kėdainių rajono tarybos 2015-03-27 sprendimas Nr. TS-74 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“

¹⁸ Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-06-19 įsakymas Nr. AD-1-746 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos rengimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

2014-12-31 sudarė 115 mln. 613,2 tūkst. Eur, 2015-12-31 – 112 mln. 359,5 tūkst. Eur, iš jų: ilgalaikis materialusis turtas – 111 mln. 612 tūkst. Eur, biologinis turtas – 18,5 tūkst. Eur, ilgalaikis nematerialusis turtas – 293,2 tūkst. Eur, atsargos – 435,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės finansinį turtą ir įsipareigojimus sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, nuosavybės vertybiniai popieriai ir kitas finansinis turtas (įsipareigojimai):

- Savivaldybė 2015-12-31 turėjo 2 mln. 471,2 tūkst. Eur pinigų bankų sąskaitose;
- Negrąžintų paskolų likutis 2015-12-31 buvo 3 mln. 369,5 tūkst. Eur (per metus sumažėjo 1 mln. 564,3 tūkst. Eur);
- Nuosavybės vertybinių popierių vertė 2014-12-31 sudarė 19 mln. 460 tūkst. Eur, 2015-12-31 – 19 mln. 855,8 tūkst. Eur (padidėjo 395,8 tūkst. Eur);
- Įsipareigojimų balansinė vertė 2014-12-31 sudarė 3 mln. 31,5 tūkst. Eur, 2015-12-31 – 2 mln. 846,1 tūkst. Eur (sumažėjo 185,4 tūkst. Eur).

Įvertinę visų viešojo sektoriaus subjektų sudarytų savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos duomenis, nustatyta - visas turtas ir įsipareigojimai įtraukti į statistinę ataskaitą, pateikti duomenys teisingi.

Vadovaujantis valstybės ir savivaldybių turto valdymo naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹³ pakeitimu 2015 m. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitą sudaro valstybės turto valdytojas Vyriausybės nustatyta tvarka (16 str.). Šio įstatymo 11 str. nuostatomis savivaldybėms suteikiama teisė valdyti, naudoti ir disponuoti valstybės perduotu turtu. Pagal apskaitos duomenis Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės nefinansinio turto balansinė vertė 2014-12-31 sudarė 17 mln. 140,5 tūkst. Eur, o 2015-12-31 – 16 mln. 541,9 tūkst. Eur.

3. Savivaldybės lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimas jais

3.1. Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo ir mero fondo lėšų naudojimo

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹ 2015 m. administracijos direktoriaus rezervui patvirtinta 11,6 tūkst. Eur.

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁹ patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarkos aprašas.

2015 metais administracijos direktoriaus rezervui skirtos lėšos nepanaudotos.

Savivaldybės mero fondas

Mero fondo lėšos naudojamos reprezentacijos reikmėms - atstovavimui šalies viduje ir užsienyje. Mero fondu disponuoja savivaldybės meras. 2015 metams rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹ patvirtintos mero fondo lėšos 15,9 tūkst. Eur.

¹⁹ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 29 d. sprendimas Nr. TS-84 "Dėl Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo"

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. TS-316 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės mero fondo sudarymo“ patvirtinta Kėdainių rajono savivaldybės mero fondo reprezentacijos reikmėms lėšų naudojimo tvarka. Vadovaujantis tvarkos nuorodomis „*mero fondo lėšos kas mėnesį naudojamos ne daugiau kaip dviejų Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskutiniojo paskelbto Lietuvos ūkio vidutinio mėnesio darbo užmokesčio dydžio*“.

Atlikus audito procedūras įsitikinome - 2015 metais savivaldybės mero fondo lėšos buvo naudojamos pagal nustatytą tvarką.

75,2 proc. fondo lėšų panaudota užsienio valstybių delegacijų, svečių priėmimui, užsienyje arba savivaldybės administracijoje rengiamiems oficialiems priėmimams, darbo susitikimams. 24,8 proc. lėšų panaudota labdaros, kultūros, sporto ir kitiems visuomeniniams renginiams.

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-12-08 įsakymu Nr. AD-1-1339 sudaryta komisija nurašė patirtas išlaidas.

2015 metais mero fondo lėšos panaudotos neviršijant bendrų savivaldybės reprezentacijai skirtų lėšų. Lėšos panaudotos teisėtai.

3.2. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos

Audituotos lėšos skirtos Kėdainių rajono savivaldybei iš Kelių priežiūros ir plėtros programos, pagal sudarytas finansavimo sutartis su Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos.

Pagal Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenis asignavimų planas iš Kelių priežiūros ir plėtros programos – 2 426 894,00 Eur, gauti asignavimai – 2 426 685,82 Eur, kasinės išlaidos – 2 426 685,82 Eur. 2015 metais darbų (paslaugų) faktiškai atlikta už 2 426 685,82 Eur, iš jų 1 038 499,97 Eur išlaidoms, 1 388 185,85 Eur sandoriams su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu. Asignavimų planas neįgyvendintas 208,18 Eur. Atrankos būdu patikrinus pirminių ūkinių operacijų atvaizdavimą buhalterinėje apskaitoje bei metinėse ataskaitose – neatitikimų nepastebėta.

Savivaldybės administracijos 2015 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos ir ataskaitos parengtos pagal teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai nurodo visus atliktus darbus ir lėšų panaudojimą.

3.3. Vaikų maitinimo organizavimo Kėdainių rajono ikimokyklinėse įstaigose

Atliktos audito procedūros rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigose bei bendrojo ugdymo mokyklose (toliau- ugdymo įstaigos), kurios savarankiškai organizuoja vaikų maitinimo paslaugas: lopšeliai - darželiai „Aviliukas“, „Varpelis“, „Vyturėlis“, „Pasaka“, „Žilvitis“, mokyklos – darželiai „Puriena“, „Vaikystė“, Vilainių mokykla-darželis „Obelėlė“, Akademijos gimnazijos skyrius „Kaštonas“, Labūnavos pagrindinė mokykla, bei mokyklos skyriai – „Dobiliukas“, „Ažuoliukas“, Nociūnai, Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazijos „Bitutės“ skyrius, Josvainių socialinis ir ugdymo centras, Šėtos socialinis ir ugdymo centras, siekiant įvertinti jose vaikų maitinimo organizavimą.

Buvo vertinama: vaikų maitinimo organizavimo teisinis reglamentavimas, viešųjų pirkimų organizavimas, prekių ir paslaugų (mitybos) išlaidų naudojimas ir jų teisingas atvaizdavimas 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose. Dalyvauta stebėtojo teisėmis atsargų (maisto produktų) inventorizacijose.

Taip pat buvo patikrinta Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazijos Meironišio, Pajieslio skyriai, kuriuos lanko ikimokyklinio ugdymo vaikai. Šiuose skyriuose maitinimo paslaugas teikia UAB „Pontem“, pagal 2015-06-08 sudarytą Kėdainių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių nemokamo maitinimo paslaugos teikimo sutartį Nr. VP-357.

Nustatyta, Pajieslio skyriuje vasario 4 d. pietus valgė 12 vaikų. Pietus sudarė - sriuba, antras patiekalas bei gėrimas. Antrą pietų patiekalą sudarė- tik garnyras ir daržovės. Tai prieštarauja Sveikatos apsaugos ministro patvirtintos tvarkos²² 20.10 p. nuostatai – „ karštas pietų patiekalas turi būti iš daug baltymų turinčių produktų (mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušiniai, ankštiniai, pienas ir pieno produktai) ir angliavandenių turinčių produktų. Su karštu patiekalu turi būti patiekiamos daržovės ar vaisiai arba jų salotos“.

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu²⁰ patvirtinta užmokesčio už vaikų išlaikymą tvarka, nustatyti mokesčio lengvatų taikymo atvejai, vienos dienos vaiko maitinimo norma. Nemokamai maitinami vaikai ikimokyklinėse įstaigose vadovaujantis savivaldybės tarybos²¹ patvirtintu nemokamo maitinimo tvarkos aprašu.

Įstaigos priešmokyklinėse grupėse už teikiamą mokinių nemokamą maitinimą per 2015 metus panaudojo 37,6 tūkst. Eur, o už ikimokyklinio amžiaus vaikų maitinimo mažinimą (50 ar 100 proc.) – 42,1 tūkst. Eur.

Patikrinimo metu buvo vertinamos tėvų įnašų įsiskolinimų sumos. Didžiausios įsiskolinimo sumos, ilgesnės nei vienas mėnuo : mokykloje – darželyje „Vaikystė“ - 1195,82 Eur, Akademijos gimnazijos skyriuje „Kaštonas“ - 779,31 Eur, Vilainių mokykloje – darželyje „Obelėlė“ -512,23 Eur.

Šių įstaigų vadovams būtina sustiprinti įsiskolinimo administravimo kontrolę.

Audituotose ugdymo įstaigose dalyvauta stebėtojo teisėmis atsargų, t .y. maisto produktų inventorizacijose, kurių metu buvo tikrinami maisto produktų sandėliuose, faktiškai esantys maisto produktų likučiai su likučiais užregistruotais apskaitos registruose – apyvartos žiniaraščiuose. Neatitikimų nenustatyta. Įstaigose maisto produktų inventorizacijos atliekamos kas ketvirtį.

Patikrinimo metu visose ugdymo įstaigose buvo vertinama, ar patenkinami vaikų maisto medžiagų fiziologiniai poreikiai, ar ugdomi sveikos mitybos įgūdžiai.

Visose ugdymo įstaigose maisto paruošimas ir patiekalų įvairumas atitinka vaikų amžių ir sveikos mitybos rekomendacijas.

²⁰ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2009-02-27 sprendimas Nr. TS-22 „Dėl užmokesčio už vaikų išlaikymą Kėdainių rajono savivaldybės ugdymo įstaigų, socialinių ir ugdymo centrų ikimokyklinėse ir priešmokyklinėse grupėse tvarkos tvirtinimas“ (su vėlesniais pakeitimais)

²¹ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2014-03-28 sprendimas Nr. TS-49 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės mokinių nemokamo maitinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Atliekant audito procedūras ugdymo įstaigose nustatyta, atskirose įstaigose nepakankamos maitinimo organizavimo kontrolės procedūros maisto produktų apskaitos srityje:

- Išduodamo maisto produkto kiekis neatitinka nustatytos produkto gamybai skirtos normos;
- Perkamų maisto produktų kaina sąskaitose-faktūrose nurodyta didesnė, nei turėtų būti pagal pasirašytas pirkimo-pardavimo sutartis.

Atliekant maisto produktų pirkimus įstaigos nepilnai vadovavosi Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo²⁶ 9 str. 9 p. nuostatomis: *jeigu numatomoje sudaryti pirkimo sutartyje yra nustatyta pirkimo sutarties pratęsimo galimybė, pirkimo vertė skaičiuojama pagal didžiausius pirkimo sutartyje numatomų įsigyti prekių ar paslaugų kiekius, įskaitant tuos kiekius, kurie bus nupirkti pratęsus pirkimo sutartį. (Kėdainių mokykloje – darželyje „Puriena“, Kėdainių mokykloje – darželyje „Vaikystė“, Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazijos „Bitutės“ skyrius, Vilainių mokykla – darželis „Obelėlė“, Akademijos gimnazijos „Kaštono“ skyrius, Labūnavos pagrindinė mokykla).*

Apie nustatytas klaidas, neatitikimus į kuriuos reikėtų atkreipti dėmesį informuoti Rajono meras (Kontrolės ir audito tarnybos 2016-03-08 raštu Nr. K5-25) ir Administracijos direktorius (2016-03-07 raštu Nr. K5-24). Įstaigoms pateiktos patikrinimo ataskaitos, neatitikimai ir problemos aptartos įstaigų vadovų pasitarimo metu.

3.4. Vietinės rinkliavos už komunalines atliekas lėšų surinkimas ir apskaita.

Atliktos audito procedūros, norint įvertinti audituojamuose subjektuose (11 seniūnijų) vietinės rinkliavos už komunalines atliekas lėšų surinkimą ir apskaitos organizavimą.

Atliekų tvarkymo įstatyme²² ir Kėdainių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklėse²³ numatyta, kad savivaldybės teritorijoje komunalinių atliekų tvarkymą administruoja ir organizuoja Administracija, vadovaudamasi galiojančiais teisės aktais. Daliai komunalinių atliekų tvarkymo organizavimo funkcijų vykdyti savivaldybė kartu su kitomis regiono savivaldybėmis yra įsteigusi VšĮ Kauno regioninį atliekų tvarkymo centrą (toliau – Kauno RATC).

Kėdainių rajone atliekų tvarkytojas - UAB „Skongalis“. Administracija su atliekų tvarkytoju 2012 m. gruodžio 7 d. pasirašė komunalinių atliekų surinkimo Kėdainių rajono savivaldybės teritorijoje ir išvežimo paslaugų sutartį Nr. VP-759. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁴ su UAB „Skongalis“ sudaryta sutartis 72 mėnesių laikotarpiui. UAB „Skongalis“ Kėdainių rajone surenka mišrias komunalines atliekas ir antrines žaliavas (įskaitant ir pakuotes).

2008 m. Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu²⁵ patvirtintas vienos tonos komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo dydis, vidutinės metinės komunalinių atliekų susikaupimo normos, metiniai vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą dydžiai gyventojams.

²² Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, 1998-06-16 Nr. VIII-787

²³ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimas Nr. TS-319 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo“ (su vėlesniais pakeitimais)

²⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-05-05 nutarimas Nr. 432 „Dėl viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“

Teiktomis 2012 m. atlikto vietinės rinkliavos už komunalines atliekas surinkimo ir tvarkymo audito rekomendacijomis, Administracija turėjo parengti vietinės rinkliavos dydžio skaičiavimo metodiką.

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriui savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba 2015 m. spalio 19 d. raštu Nr. K5-65 „Dėl vietinės rinkliavos už komunalines atliekas vidaus kontrolės vertinimo“ pateikė pastabas apie audito metu pastebėtus rinkliavos ir buitinių atliekų šalinimo apskaitos programos „Rinkliava“ trūkumus ir 2012 m. audito rekomendacijos neįgyvendinimo dėl vietinės rinkliavos dydžio skaičiavimo metodikos patvirtinimo.

2015 m. rajono komunalinių atliekų tvarkytojui tarybos sprendimu¹ skirta – 865,8 tūkst. Eur: 724,1 tūkst. Eur planuotos 2015 metų vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą pajamos ir 141,7 tūkst. Eur likutis, nepanaudotų 2014 metų biudžeto lėšų, skirtų komunalinių atliekų tvarkymui.

Administracija 2015 metais patyrė 742,2 tūkst. Eur atliekų tvarkymo paslaugų išlaidų, jas sudarė: Kauno RATC – 283,1 tūkst. Eur, UAB „Skongalis“ - 459,1 tūkst. Eur.

Valstybinė mokesčių inspekcija 2015 m. į Kėdainių rajono savivaldybės biudžetą įskaitė 736,4 tūkst. Eur vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą pajamų, t.y. 12,3 tūkst. Eur daugiau nei buvo suplanuota. Išlaidos 2015 m. buvo 5,8 tūkst. Eur didesnės už pajamas, skirtumas buvo padengtas iš nepanaudoto, ankstesnių laikotarpių vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, likučio.

3.5 Prioritetinių sporto šakų veiklos projektai

2015 m. savivaldybės biudžeto¹ 04 programoje „Kūno kultūros ir sporto plėtra“ skirta 131,4 tūkst. Eur lėšų prioritetinių sporto šakų veiklos programai įgyvendinti.

Administracijos direktoriaus 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. AD-1-425 patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės 2015 m. kūno kultūros ir sporto veiklos projektų sąrašas. Prioritetinėms sporto šakų projektams (9 projektai) skirta 101,4 tūkst. Eur.

55,9 proc. prioritetinių sporto šakų lėšų skirta VŠĮ „Kėdainių krepšinio perspektyvos“ – vyrų krepšinio komandos „Nevėžis“ plėtrai, 28,6 proc. lėšų skirta VŠĮ „Sporto perspektyvos“ – futbolo komandos Kėdainių „Nevėžis“ veiklos programa.

Su programos projektų vykdytojais pasirašytos kūno kultūros ir sporto veiklos projektų finansavimo sutartys, sudarytos programų sąmatos. Atlikus audito procedūras nustatyta, programai skirtos lėšos naudojamos pagal tikslinę paskirtį vadovaujantis patvirtinta išlaidų sąmata.

Rajono tarybos sprendimu¹ buvo nutarta skirti 30 tūkst. Eur vykdyti 2015-2016 m. Kėdainių rajono moksleivių užimtumo, bendruomeniškumo ir žalingų įpročių prevencijos veiklos projektą „Žiūrėk krepšinį blaiviomis akimis“. Projektui įgyvendinti savivaldybės administracija 2015 m. spalio mėn. 30 d. sudarė sutartį su VŠĮ „Veržlusis Nevėžis“, kurioje įsipareigojo nupirkti 300 abonentų į Kėdainių „Nevėžio“ krepšinis rungtynes Kėdainių arenoje. Šie abonentai buvo perduoti (po 150 vnt.) Lietuvos sporto universiteto Kėdainių „Aušros“ progimnazijai ir Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijai. Programai skirtos lėšos naudojamos pagal tikslinę paskirtį, vadovaujantis patvirtinta išlaidų sąmata.

3.6 Ilgalaikio turto sritis

Pagal valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą¹³ – turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo efektyviai ir racionaliai.

Įstaigose nepilnai vadovaujamosi Viešųjų pirkimų įstatymo²⁵ nuostatomis:

- Įstaigų internetinėse svetainėse neskelbiama informacija apie vykdomus pirkimus (*Kėdainių „Atžalyno“ gimnazija, Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazijos „Bitutės“ skyrius, Vilainių mokykla – darželis „Obelėlė“, Labūnavos pagrindinė mokykla*);
- Sudarytos neterminuotos prekių pirkimo-pardavimo sutartys (*Kėdainių „Ryto“ progimnazija, Kėdainių „Atžalyno“ gimnazija*);
- Nepildomi dokumentai, patvirtinantys sprendimus neatlikti pirkimų iš VŠĮ CPO LT, atliekančios centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas, elektroninio katalogo (*Kėdainių „Ryto“ progimnazija*).

Buvo vertinama ar savivaldybės biudžetinės įstaigos tinkamai pasirengė ir atliko 2015 m. viso turto ir įsipareigojimų inventorizacijas, vadovaujantis patvirtintomis Inventorizacijos taisyklėmis²⁶ ir viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartais (VSAFAS).

Keturių įstaigų peržiūrėti metinės inventorizacijos dokumentai (vadovų įsakymai dėl inventorizacijos atlikimo, inventorizavimo aprašai-sutikrinimo žiniaraščiai, ilgalaikio turto apskaitos kortelės ir sąrašai, skolų suderinimo aktai, inventorizacijos išvados), patikrintas atliktų inventorizacijų įforminimas. Dalyvauta stebėtojo teisėmis keturių audituojamų įstaigų metinėse inventorizacijose. Atliktos dalinės inventorizacijos (ilgalaikio nematerialiojo ir materialiojo turto, ūkinio inventoriaus bei atsargų, piniginių lėšų), kurių metu faktiškai rastus kiekius palyginome su buhalterinės apskaitos duomenimis. Įsitikinta - faktiškai apžiūrėtas turtas egzistuoja.

Kėdainių suaugusių ir jaunimo centras ir Kėdainių „Atžalyno“ gimnazija neužtikrino, kad inventorizacija vyktų pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės²⁹ nustatytą tvarką, bei vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS):

- Inventorizuojant ilgalaikį turtą pagal panaudos, nuomos sutartis inventorizavimo aprašuose nurodytas ilgalaikio turto panaudos, nuomos pabaigos laikas. Nesudaryti atskiri inventorizavimo aprašai pagal kiekvieną savininką (taisyklių²⁹ Nr.719 p.25).

Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijoje sporto aikštynas 2015-09-01 atidarytas po rekonstrukcijos, tikrinimo metu statybos užbaigimo dokumentų nepateikė, apskaitoje neužregistruotas. Stadionas eksploatuojamas nesivadovaujant Statybos įstatymo 24 str. 8 d. reikalavimais²⁷.

Kėdainių suaugusių ir jaunimo centre ilgalaikis turtas apskaitoje registruojamas nepilnai vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais 12-uoju „Ilgalaikis materialusis turtas“¹⁴ ir 13-uoju „Ilgalaikis nematerialusis turtas“²⁸:

- ilgalaikis materialusis turtas nesilaikant 12-ojo standarto¹⁴ 73 p. nustatyto ilgalaikio turto grupavimo, priskirtas neteisingai ilgalaikio materialiojo turto grupei. Turtas, Mikalojaus Daukšos skulptūra, priklausantis grupei „Infrastruktūros ir kiti statiniai“ priskirtas ilgalaikio

²⁵ Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491(su vėlesniais pakeitimais)

²⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²⁷ Lietuvos Respublikos 1996-03-19 Statybos įstatymas Nr. I-1240 (įstatymo naujos redakcijos).

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-16 įsakymas Nr. 1K-238 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo” (su vėlesniais pakeitimais);

materialiojo turto grupei „Nekilnojamosios kultūros vertybės“. Šiam turtui nebuvo skaičiuojamas nusidėvėjimas.

3.7 Dėl darbo laiko apskaitos, darbo sutarčių ir piniginių išmokų

Audituotose įstaigose nepakankamai veiksmingos darbo sutarčių administravimo, įsakymų personalo ir kitais klausimais rengimo bei kitų, su personalo valdymu susijusių klausimų, vidaus kontrolės procedūros. Nustatyti neatitikimai pildant darbo laiko apskaitos žiniaraščius, Darbo kodekso²⁹ atskirų straipsnių pažeidimai, vienkartinį priedų ir priemokų skyrimą ir mokėjimą.

Apie nustatytus neatitikimus įstaigų vadovai buvo informuoti Kontrolės ir audito tarnybos raštais „Dėl vidaus kontrolės ir teisės aktų pažeidimų“ bei pokalbių metu. Atliekamo audito metu visi pateikti pastebėjimai buvo ištaisyti.

Kėdainių „Ryto“ progimnazijoje ir Kėdainių suaugusių ir jaunimo centre nustatytos su darbo santykiais susijusių išmokų permokos (320,53 Eur). Rekomenduota permokas grąžinti pagal galiojančius teisės aktus.

²⁹ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2002-06-04 Nr. IX-926 (su vėlesniais pakeitimais)

REKOMENDACIJOS

Atsižvelgiant į tai, kad rekomendacijos dėl aukščiau nustatytų neatitikimų buvo pateiktos atliekant auditus atitinkamuose subjektuose, šioje audito ataskaitoje teikiame rekomendacijas tik dėl finansinių ataskaitų rinkinių duomenų vertinimo:

Savivaldybės administracijos direktoriui:

1. Įpareigoti Turto valdymo ir Apskaitos skyrius:
 - Atlikti želdynų ir želdinių inventORIZACIJOS duomenų analizę, siekiant įsitikinti, ar nėra turto priskirtino ne žemės ūkio veikloje naudojamam Biologiniam turtui, kuris pagal 16-ąją VSAFAS turėjo būti užregistruotas kaip Biologinis turtas;
 - Parengti savivaldybės Biologinio turto vertinimo taisykles (metodiką);
 - Inventorizuoti vietinės reikšmės vidaus kelius ir gatves. Patikslinti jų sąrašus ir teikti rajono tarybai tvirtinti;
 - Sutvarkyti vietinės reikšmės vidaus kelių ir gatvių apskaitą.
2. Įpareigoti Statybos ir komunalinio ūkio skyrių:

Peržiūrėti nebaigtos statybos objektų sąrašą ir spręsti klausimą dėl :

 - objektų, kurie eksploatuojami, statybos darbų užbaigimo dokumentų tinkamo sutvarkymo;
 - nuo 2006 m. likusių nebaigtos statybos objektų (techniniai projektai) tikslingumo; Inicijuoti nebaigtos statybos objektų nurašymą ir nuvertėjimą.

Savivaldybės kontrolierė

Zita Valiauskienė

Vyriausioji specialistė

Rūta Lukoševičienė

Vyriausioji specialistė

Vilma Unikienė

Vyriausioji specialistė

Jurga Volkovaitė